

Ministerie van Financiën

via www.internetconsultatie.nl

Onze referentie
2022-876322534-26888/MBLOM

Den Haag
26 januari 2022

Betreft

Internetconsultatie mogelijkheden versterking maatregelen ter voorkoming van dividendstripping

Geachte heer, mevrouw,

Het Verbond van Verzekeraars (Verbond) maakt graag gebruik van uw uitnodiging om te reageren op het consultatiedocument waarin door het kabinet mogelijke oplossingsrichtingen worden voorgelegd om maatregelen ter voorkoming van dividendstripping te versterken.

Het Verbond heeft er begrip voor dat het bestrijden van dividendstripping complex is. Wij begrijpen dat de in het consultatiedocument geschetste situatie, waarin de Belastingdienst aan de hand van de huidige wettelijke instrumenten dividendstripping niet altijd adequaat kan bestrijden, onwenselijk is.

Wij zijn echter, met het kabinet, bezorgd dat door het uitbreiden van de huidige maatregelen ter voorkomen van dividendstripping ook partijen geraakt worden die niet aan dividendstripping doen en dat de administratieve lasten toenemen. De voorgestelde alternatieven zullen alle, zonder de nodige maatregelen en/of verduidelijkingen, een negatieve impact hebben op pensioenvermogens en andere fiscaal gefaciliteerde vormen van vermogensopbouw waar veel Nederlanders gebruik van maken. Het Verbond stelt het dan ook op prijs dat het consultatiedocument nadrukkelijk als randvoorwaarden schetst dat de maatregelen goed uitvoerbaar moeten zijn, er aandacht is voor impact op de reguliere beurshandel en gevolgen voor burgers en bedrijven en de internationale en Europeesrechtelijke houdbaarheid.

Wij geven in de bijlage onze reactie op de vragen in het consultatiedocument.

Met vriendelijke groet,

R. Weurding

Bijlage

Vraag 1

Hoe beoordeelt u de alternatieven in het licht van de in onderdeel 4 geschetste randvoorwaarden?

De verschillende alternatieven beogen de mogelijkheid om door middel van dividendstripping geen of minder dividendbelasting te betalen dan de wetgever heeft bedoeld, beter aan te kunnen pakken. De alternatieven moeten goed uitvoerbaar zijn, aandacht hebben voor impact op de reguliere beurshandel en gevolgen voor burgers en bedrijven en internationaal en Europees houdbaar zijn.

Echter, ten aanzien van de op dit moment voorgelegde alternatieven geldt dat ook bonafide situaties worden geraakt en derhalve niet aan alle gestelde randvoorwaarden wordt voldaan. De alternatieven kennen in meer of mindere mate overkill, dat wil zeggen dat ook in bona fide situaties een belastingplichtige geen, of minder, recht heeft op vermindering, verrekening of teruggaaf van dividendbelasting.

Een voorbeeld van zo'n bonafide situatie is een verzekeraar die unit-linked (achtige) producten, waaronder mede begrepen gesepareerde depots, verzekerde regelingen etc., voert en in dit verband beleggingen aanhoudt voor rekening en risico van de polishouders. Dit is het geval bij 2^e en 3^e pijler-pensioenproducten, maar ook bij andere vormen van fiscaal gefaciliteerde vermogensopbouw, zoals beleggingsverzekeringen gekoppeld aan een hypotheek. Het gaat hier om situaties waarbij de polishouder, wanneer deze de beleggingen rechtstreeks zou houden, (ook) recht zou hebben op vermindering of teruggaaf van dividendbelasting. Een letterlijke toepassing van de verschillende alternatieven leidt ertoe dan wel kan er toe leiden dat de dividendbelasting die wordt ingehouden op de dividenden ten aanzien van die beleggingen niet meer verrekenbaar is bij de verzekeraar, ofwel omdat gesteld kan worden dat zowel de juridische eigendom als het economische belang van de aandelen niet door één belastingplichtige wordt gehouden (alternatief A, al dan niet in combinatie met een verplichte houdsterperiode zoals bedoeld in alternatief B), dan wel omdat bij de bijschrijving op de polis c.q. doorbetaling aan de polishouder het netto rendement van de verzekeraar nihil is (alternatief C). Dit verlies aan rendement komt uiteindelijk ten laste van de polishouder. Hiermee wordt het opbouwen van een pensioen bij een verzekeraar fiscaal ontmoedigd. Deze uitkomst past niet binnen het door de overheid/wetgever stimuleren van de opbouw van een pensioen waarbij juist verschillende fiscale incentives geboden worden. In dit geval zou de fiscaliteit het opbouwen van een pensioen bij een verzekeraar juist ontmoedigen.

In algemene zin zou bovenstaande problematiek in beginsel voorkomen kunnen worden door een uitzondering op te nemen voor (bepaalde) organisaties die onder overheidstoezicht staan en/of waar de beleggingen worden aangehouden ten behoeve van specifiek geduide verzekeringsproducten. Dit neemt echter niet alle mogelijke problemen weg, omdat de onderliggende belegging door hun juridische structuur alsnog geraakt kunnen worden.

Wij zullen hieronder bij de per alternatief opgenomen vragen meer specifiek aangeven waar het alternatief tekort schiet op (één of meer van) de gestelde randvoorwaarden.

Vraag 2

Zijn er nog andere (eventueel in andere landen bestaande) alternatieven geschikt om binnen de geselecteerde randvoorwaarden dividendstripping te voorkomen? Zo ja; hoe beoordeelt u deze alternatieven in het licht van de in onderdeel 4 geschetste randvoorwaarden?

Het Verbond vindt deze vraag lastig om te beantwoorden, omdat het geen goed overzicht heeft van de mate waarin dividendstripping op dit moment voorkomt, de structuren die daarvoor gebruikt

worden en de effectiviteit van al bestaande regelingen (bijvoorbeeld art. 25, lid 2 van de Wet op de vennootschapsbelasting).

Vraag 3

Welk alternatief – of combinatie van alternatieven – heeft uw voorkeur en waarom?

Géén van de beschreven alternatieven in de voorgestelde vorm spreekt ons aan, gezien de overkill dan wel onuitvoerbaarheid van de alternatieven. Oftewel, géén van de alternatieven past binnen de gestelde randvoorwaarden.

Met een aantal aanpassingen gaat onze voorkeur uit naar Alternatief C. Alternatief A is ook te overwegen, zij het dat het aantal benodigde aanpassingen ten aanzien van dit alternatief dusdanig is dat wij ons afvragen of een werkbaar alternatief overblijft.

De beoogde aanpassingen/uitsluitingsclausule moeten voorkomen dat structuren waarbij aandelen duurzaam voor rekening en risico van derden worden gehouden, waarbij de dividendopbrengsten worden doorbetaald zonder vervangende opbrengst onder de werking van dividendstripping regels gaan vallen. Dit als uitzondering op de situaties waarin aandelen enkel voor kortere periode met het oog op een (deel van de) hogere teruggaaf dividendbelasting worden gehouden. Wanneer dit zorgvuldig wordt uitgewerkt ondervangt deze dat gangbare bonafide situaties binnen (en buiten) het verzekeringsbedrijf zoals unit-linked structuren, fondsen voor gemene rekening, STAK's, custodian/bewaarder/beheerder-structuren etc. onbedoeld onder de werking van de aangescherpte dividendstripping regels vallen.

Wij lichten beiden hieronder toe.

Ten aanzien van alternatief C: Introductie van een netto rendement/grondslag-benadering voor verrekening of teruggaaf van dividendbelasting.

Dit alternatief houdt in dat dividendbelasting slechts kan worden verrekend voor zover vennootschapsbelasting is verschuldigd over het dividend na vermindering van de daarmee verband houdende kosten. Onder deze kosten moeten dan mede worden begrepen dividendvervangende betalingen.

Om te voorkomen dat door dit alternatief bonafide situaties – zoals de in de introductie aangehaalde door verzekeraars gevoerde unit-linked achtige producten waaronder mede begrepen gesepareerde depots en verzekerde regelingen – onbedoeld beperkt worden in de vermindering, verrekening of teruggaaf van dividendbelasting, is het noodzakelijk dat bijschrijving op de polis c.q. doorbetalingen aan polishouders níet als de 'daarmee verband houdende kosten' kwalificeren. Immers, ingeval de bijschrijving of uitkering aan de polishouders als 'aan het dividend toerekenbare kosten' zou meetellen, dan zou dit in de praktijk betekenen dat verzekeraars de dividendbelasting niet kunnen verrekenen. Dit nadeel zal uiteindelijk ten laste komen van de polishouder en hiermee wordt het opbouwen van een pensioen via een verzekeraar fiscaal ontmoedigd. Om die reden dient niet onder de toerekenbare kosten te vallen de uitkering aan de polishouders. Overigens zou deze tegemoetkoming moet gelden voor alle fiscaal geïndiceerde producten (zoals de oudedagslijfrente/nabestaandenlijfrente ex art. 3.126 Wet IB, kapitaalverzekering eigen woning, levensverzekering voor de uitvoering van een pensioenregeling, pensioenregeling ex art. 18 – 18h Wet LB etc.) c.q. producten waar de polishouder bij een rechtstreeks gehouden belegging (ook) recht zou hebben op teruggaaf van dividendbelasting.

Ten aanzien van dit alternatief C wordt in het consultatiedocument opgemerkt dat dit alternatief niet zal worden toegepast op pensioenfondsen, die doorgaans subjectief zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Voor de volledigheid verzoeken wij u te bevestigen dat alternatief C niet wordt toegepast op alle lichamen die de doelstellingen van art. 5 lid 1 sub b Wet Vpb uitvoeren, dus ook belaste en vrijgestelde PPI's. Overigens merken wij op dat wij niet inzien waarom verzekeraars, in de uitvoering van pensioenregelingen, (ook) niet in aanmerking komen voor deze uitzondering.

Ten aanzien van alternatief A: Juridische eigendom en economisch belang aandelen verplicht voor vermindering, verrekening of teruggaaf.

Er zijn in de praktijk zeer veel situaties waarin de juridische eigendom en het economische belang niet in één hand zitten. Hierbij kan gedacht worden aan situaties dat de aandelen juridisch worden gehouden door een custodian/bewaarder/beheerder voor rekening en risico van een ander. Dat speelt onder andere bij fondsen voor gemene rekening, stichtingen en commanditaire vennootschappen. Ook kan worden gedacht aan certificaten van aandelen en vruchtgebruik structuren. Deze veel voorkomende splitsingen van juridisch eigendom van en economisch belang bij aandelen zijn veelal niet op fiscale redenen gebaseerd en zullen niet zijn opgezet om dividendstripping mogelijk te maken. Het Verbond denkt dat het te complex is om een uitzondering voor al dit soort situaties in een regeling op te nemen en hebben daarom geen voorkeur voor dit alternatief.

Alternatief A – Juridische eigendom en economisch belang aandelen verplicht voor vermindering, verrekening of teruggaaf

Vraag 4

Welke overwegingen zijn van belang bij de keuze om dit alternatief in te voeren voor alle aandelen of enkel voor girale (beurs)aandelen?

Zoals bij vraag 3 aangegeven, zijn er veel situaties denkbaar waarin het juridische eigendom van en het economische belang bij aandelen niet door één partij wordt gehouden, zonder dat er sprake is van fiscaal gedreven motieven en dividendstripping. Voor al die situaties zou een uitzondering gemaakt worden van toepassing van dit alternatief. Het zal complex zijn om al die situaties op te nemen in een regeling.

Overigens menen wij dat ons inziens beter gesproken kan worden over het alternatief waarbij het gaat om de juridisch en economisch belanghebbende bij de dividenden, in plaats van bij de aandelen. Bij een ontvangst van een dividendvervangende betaling ontbreekt het economische belang bij de dividenden en vervalt het recht op vermindering, verrekening of teruggaaf.

Voor het antwoord op de vraag of Alternatief A (en alle andere alternatieven) moet zien op alle aandelen of enkel voor girale (beurs)aandelen is het relevant om te weten op welke categorie dividendstripping in de praktijk plaatsvindt. Hoe specifieker die categorie kan worden benoemd, hoe beperkter de administratieve lasten ten aanzien van situaties waar in de praktijk nimmer sprake is van dividendstripping.

Vraag 5

Is deze voorwaarde altijd toepasbaar (bijv. bij een bewaarder van een fonds voor gemene rekening)?

Zoals hiervoor reeds aangegeven, dit alternatief is zeker niet altijd toepasbaar. Er zijn in de praktijk zeer veel situaties waar de juridische eigendom en economisch belang niet in één hand zitten. Wij

verwijzen naar onze opmerkingen bij vraag 3. Daarnaast kan ook worden gedacht aan structuren waar mogelijk wel dividendstripping aanwezig kan zijn, bijvoorbeeld ingeval van stock lending. Echter waarbij dit gebeurt op omwille van commerciële (dat wil zeggen niet-fiscale) redenen zou een tegemoetkoming beschikbaar moeten zijn. Daarbij kan ook gedacht worden aan een tegenbewijsregeling, bijvoorbeeld ingeval beide partijen dezelfde dividendbelastingpositie hebben, is er geen vermoeden van dividendstripping.

Voor unit-linked verzekeringen, pensioenregelingen bij een verzekeraar of een beleggingsportefeuille van een PPI kan veel onduidelijkheid ontstaan over het al dan niet gesplitst zijn van juridische eigendom en economisch belang, terwijl hierbij sprake is van een bonafide situatie. Er zal verduidelijkt en expliciet gemaakt moeten worden dat deze situatie niet onder de nieuwe regels valt om de vermogensopbouw van de polishouders niet in gevaar te brengen.

Vraag 6

Bij de introductie van dit alternatief zal geen verrekening, vermindering of teruggaaf van dividendbelasting toekomen aan diegene die het vruchtgebruik heeft op aandelen. Is dit gewenst en hoe moet hiermee worden omgegaan?

Zoals hiervoor reeds aangegeven, dit alternatief is zeker niet altijd toepasbaar. Er zijn in de praktijk zeer veel situaties waar de juridische eigendom en economisch belang niet in één hand zitten. Wij verwijzen naar onze opmerkingen bij vraag 3.

Vraag 7

Welke varianten op dit alternatief zijn mogelijk om te voorkomen dat ook gevallen worden geraakt waarbij geen sprake is van dividendstripping?

Zoals eerder aangeven zal een groot aantal situaties – zoals in geval van certificering van aandelen, in geval de aandelen juridisch gehouden worden door een bewaarder/custodian, vruchtgebruik structuren, unit-linked achtige producten waaronder mede begrepen gesepareerde depots en verzekerde regelingen – moeten worden uitgezonderd van toepassing van dit alternatief.

Alternatief B - Introductie van een houdsterperiode

Vraag 8

Hoe waardeert u de introductie van een houdsterperiode?

Wij begrijpen dat dit alternatief in wezen gelijk is aan Alternatief A plus een houdsterperiode. Onze opmerkingen ten aanzien van Alternatief A gelden daarmee tevens voor dit alternatief. Bij dit alternatief zou bovendien een ruime tegenbewijsregeling beschikbaar moeten zijn.

Vraag 9

Welke termijnen, voor en na record datum, zouden geschikt zijn voor het bepalen van de houdsterperiode?

Wij verwijzen naar bovenstaande problematiek. Deze problematiek ten aanzien van fiscaal gefaciliteerde vermogensopbouw wordt niet opgelost door een dergelijke termijn. De hieronder beschreven input is dan ook louter vanuit theoretisch oogpunt verwoord.

De termijn moet enerzijds zodanig lang zijn dat deze malafide situaties aanpakt, maar anderzijds zodanig kort dat deze bonafide handelstransacties niet bemoeilijkt. Er moet ook rekening mee

gehouden worden dat iedere termijn planningsmogelijkheden creëert. Een benadering zou kunnen zijn om een termijn van 10 dagen ervoor en 10 dagen na dividend datum aan te houden.

Vraag 10

Hoe waardeert u het opnemen van een doelmatigheidsdrempel en welk drempelbedrag zou volgens u geschikt zijn?

Voor professionele partijen als een verzekeraar zou een drempelbedrag al snel richting één of enkele miljoenen euro's te verrekenen dividendbelasting moeten gaan om de additionele administratieve lasten substantieel te beperken.

Alternatief C - Introductie van een netto rendement/grondslag-benadering voor verrekening of teruggaaf van dividendbelasting

Vraag 11

Met welke aan het dividend toerekenbare kosten zou rekening moeten worden gehouden?

Wat zou onder dividendvervangende betalingen moeten vallen?

Omdat dit alternatief – met de benodigde aanpassingen – de voorkeur heeft van het Verbond, nemen wij hier nogmaals onze reactie op, zoals deels ook verwoord bij vraag 3.

Dit alternatief houdt in dat dividendbelasting slechts kan worden verrekend voor zover vennootschapsbelasting is verschuldigd over het dividend na vermindering van de daarmee verband houdende kosten. Onder deze kosten moeten dan mede worden begrepen dividendvervangende betalingen.

Om te voorkomen dat door dit alternatief bonafide situaties – zoals de in de introductie aangehaalde door verzekeraars gevoerde unit-linked achtige producten – onbedoeld beperkt worden in de vermindering, verrekening of teruggaaf van dividendbelasting, is het noodzakelijk dat bijschrijving op de polis c.q. doorbetalingen aan polishouders niet als de 'daarmee verband houdende kosten' kwalificeren. Immers, ingeval de bijschrijving of uitkering aan de polishouders als 'aan het dividend toerekenbare kosten' zou meetellen, dan zou dit in de praktijk betekenen dat verzekeraars de dividendbelasting niet kunnen verrekenen. Dit nadeel zal uiteindelijk ten laste komen van de polishouder en hiermee wordt het opbouwen van een pensioen via een verzekeraar fiscaal ontmoedigd. Om die reden dient niet onder de toerekenbare kosten te vallen de uitkering aan de polishouders. Overigens zou deze tegemoetkoming moet gelden voor alle fiscaal geïndiceerde producten (zoals de oudedagslijfrente/nabestaandenlijfrente ex art. 3.126 Wet IB, kapitaalverzekering eigen woning, levensverzekering voor de uitvoering van een pensioenregeling, pensioenregeling ex art. 18 – 18h Wet LB etc.) c.q. producten waar de polishouder bij een rechtstreeks gehouden belegging (ook) recht zou hebben op teruggaaf van dividendbelasting.

Ten aanzien van dit alternatief C wordt in het consultatiedocument opgemerkt dat dit alternatief niet zal worden toegepast op pensioenfondsen, die doorgaans subjectief zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Voor de volledigheid verzoeken wij u te bevestigen dat alternatief C niet wordt toegepast op alle lichamen die de doelstellingen van art. 5 lid 1 sub b Wet Vpb uitvoeren, dus ook belaste en vrijgestelde PPI's. Overigens merken wij op dat wij niet inzien waarom verzekeraars, in de uitvoering van pensioenregelingen, (ook) niet in aanmerking komen voor deze uitzondering.

Tenslotte, het opnemen van een generieke tegenbewijsregeling is gewenst.

Vraag 12

Indien gekozen wordt voor het opnemen van een doelmatigheidsdrempel, welk percentage van het bruto dividend zou hiervoor gepast zijn?

In plaats van een percentage van het bruto dividend hebben we een voorkeur voor een drempelbedrag. Voor professionele partijen als een verzekeraar zou een drempelbedrag al snel richting één of enkele miljoenen euro's te verrekenen dividendbelasting moeten gaan om de additionele administratieve lasten substantieel te beperken.

Alternatief D – Documentatieverplichtingen

Vraag 13

Op welke wijze – naast bovengenoemde alternatieven – kan de vastlegging van de transacties, het dividend en de dividendbelasting worden verbeterd?

Wat betreft alternatief D, E en F sluiten wij ons aan bij het commentaar van de V-N, V-N 2021/55.12

Vraag 14

Zijn deze documentatieverplichtingen werkbaar? Zijn de administratieve lasten beheersbaar? Heeft de Belastingdienst daadwerkelijk de mogelijkheid om in de praktijk, binnen een redelijke termijn, toegang te krijgen tot de relevante informatie en daarbij niet te stuiten op allerlei (binnenlandse en buitenlandse) hordes?

Wat betreft alternatief D, E en F sluiten wij ons aan bij het commentaar van de V-N, V-N 2021/55.12